

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 – 2028

(saksnummer 2024016329)

2.2 Tilgjengelighet

Det er en godt dokumentert sammenheng mellom økt tilgjengelig til alkohol og økt alkoholkonsum, og det er derfor viktig for A-larm å sette søkelys på alle former for tilgjengelighet og alkoholfrie soner med særlig hensyn til barn og unge.

Forebyggende innsats ovenfor barn og unge må i økende grad prioriteres. Særlig det å fange opp barn i risiko må bli gitt mye oppmerksomhet.

Kommunen har som myndighet et ansvar for å sikre at barn og unge i minst mulig grad eksponeres for alkoholbruk i det offentlige rom, som kan være å benytte Øvre Torv, da begge sider av Nedre Torv består av steder hvor det skjenkes alkohol og har stor tilgjengelighet til alkohol.

2.2.2 Alkoholfrie soner

Her støtter A-larm opp om det som står og spesielt «*Et formål med alkoholfrie soner er å hindre at alkohol får innpass på stadig flere arenaer hvor det ikke er ønskelig. Økt utbredelse er med på å normalisere alkoholbruk på arenaer hvor dette ikke tidligere var vanlig. Det er klare sammenhenger mellom utbredelse og bruk av alkohol i et samfunn og helsemessige og sosiale konsekvenser*»

2.3.3 Alminnelige skjenkebevillinger

Dette støtter A-larm opp og gir ros for tydelighet spesielt på disse områdene.

«*Noen virksomheter, med en gitt type konsepter eller plassering, vil det være unaturlig å tildele alminnelig skjenkebevilling til. Det vil derfor ikke bli innvilget alminnelige skjenkebevillinger til konsepter som frisører, spa og velværesalonger såfremt det ikke foreligger «særlige grunner» til dette. Etter alkoholforskriften § 3-4 er det ikke anledning til å innvilge salgsbevilling av alkohol til bensinstasjoner eller kiosker, og det vil heller ikke være naturlig å innvilge lignende virksomheter skjenkebevilling.*»

2.3.3.2 Skjenking på idrettsarena/idrettsarrangement

A-larm erfarer uheldige situasjoner på Sør-Arena hvor barn ikke lengre får være med på kamper da foresatte ønsker å overvære kampen fra stedet det selges alkohol.

Fra å ha vært en flott familieaktivitet har dette nå for noen blitt et sted hvor **tilgjengelighet**

påvirker de voksnes valg. Stadion burde også være et sted tidligere brukere kan besøke uten fare for rustanker eller tilbakefall. A-larm får tilbakemeldinger fra mennesker som har sluttet å gå på stadion etter innføring av alkoholservering.

A-larm oppfordrer kommunen til å revurdere serveringen på Sør-Arena. A-larm mener alkoholservering før, etter og i pausen ikke er helsefremmende og heller ikke inkluderende eller nødvendig.

Det skrives i planens utkast at «*Det har ikke blitt rapportert om utfordringer med alkoholhåndteringen*»

A-larm erfarer det er en utfordring for mennesker med et alkoholproblem, for barn som nå blir hjemme og for mennesker i tilfriskning.

Alkohol var medvirkende til opptøyer under kampen 20 juli.

2.4.2 Dagligvareforretninger og 2.4.3 Øvrige virksomheter som ikke er dagligvareforretning

A-larm opplever flere tilbakemeldinger på høyere skjult alkoholinntak gjennom nettsalg og hjemlevering av alkohol fra bla. Foodora, Wolt og Meny. Tilgangen er enkel ved å bestille på nett og få alkohol levert på døren. **Økt tilgjengelig til alkohol gir økt alkoholkonsum,**

Leverandørene tar også med tomgodset tilbake er vi informert om slik at skam og begrensninger ikke oppstår. I teorien ser reglene ok ut da de følger kommunens skjenketider, har søkt skjenkebevilgning, er registrert i utsalgsstedet og dokumentert at de er over 18 år. Budene har instruks om å ikke levere ut til berusede og personer over 18 år skal signere. I praksis skjer ikke dette alltid da sykkelbudene har sin lønn pr. levering bl.a.

A-larm mener ordningen med netthandel av alkohol bør avvikles. Dette er tilrettelegging som vi vet øker forbruket.

Innspill fra A-larm Bruker og Pårørendeorganisasjon om temaer som ikke er med i planen, men som vi velger å spille inn.

Brukermedvirkning ved tildeling av skjenkebevilgninger.

A-larm vil fremme forslag til at det innhente uttalelse fra fag / brukerrådet psykisk helse og rus - ved tildelinger av skjenkebevilgninger og ved vurderinger om tildelinger som vil ha innvirkning på folkehelsen og berøre rus/psykisk helse feltet, og ikke minst barn og unge.

Nye rusfrie utesteder

A-larm ønsker Kristiansand kommune skal være innovative, fremoverlent og utrede muligheter til nye alkoholfrie restaurant / pub hvor det vil være kult å besøke. For mange unge er det nå «trendy» med alkoholfritt, men de har ingen egne steder de kan forme til sitt «kule sted» Selv uten rus er det viktig med «høy» musikk, dans og sentrumsnært.

På UiA hvor fremtidens unge voksne er bør det være like stort tilbud og naturlig tilbud med alkoholfrie arrangementer. Det må skapes en god kultur med egnede steder uten

alkoholservering. Dette bør være egne steder da det ikke er holdningsskapende å kun «stenge kranen» på eksisterende sted.

A-larm ønsker utested for voksne hvor brukere og pårørende kan gå ut en lørdagskveld/natt hvor det er rusfritt. Brukere og pårørende med en rushistorie er fortsatt sosiale, liker høy musikk /dans og ønsker å være på sosiale arenaer.

Alkohol er økonomien i utelivsbransjen, slik at kommunen må være delaktig i tilbud som er alkoholfrie. Kommunen må tilby egnede lokaler og drift kan gjøres i samarbeid med organisasjoner, arbeidstreningstiltak, samfunnstjenester, studentpraksis, Jegersberg eller andre ordninger som gjør det mulig med reduserte lønninger uten at det er utnyttelse av arbeidskraft, men til hjelp for mennesker.

Rusfrie Arrangementer

Kristiansand kommune kan også via sine tilskuddsordninger gi midler til drift av festivaler, konserter, arrangementer m.m. hvis de er rusfrie. Dette mener A-larm er viktig og holdningsskapende da det blir positive opplevelser uten alkohol, og at det er politiske og religiøs nøytralt

Tilbud til seniorer er viktig da dette er en økende gruppe med skadelig alkoholinntak.

Holdningsskapende arbeid

A-larm mener Kristiansand kommune må ha en klar strategi for å bidra til å redusere skadelig bruk av alkohol og følge opp WHO sitt mål. Kunnskapsbasert fakta og holdningsskapende arbeid, samt å satse på informasjon, nye alkoholfrie konseptet, begrense bevilgninger/tilgjengelighet, pris og monopol, rusfrie attraktive arrangementer er noe som kan medvirke til endringer.

I Nasjonal alkoholstrategi (2021-2025) er arbeidslivet fremhevet som en viktig arena for forebygging av skadelig alkoholbruk. Dette bør også Kristiansand kommune løfte frem..

«Verdens helseorganisasjon (WHO) har gjennom handlingsplan for forebygging og begrensnig av ikke-smittsomme sykdommer (noncommunicable diseases, NCD) vedtatt et globalt mål om reduksjon i skadelig bruk av alkohol med minst 10 prosent innen 2025 sammenliknet med 2010. Norge har forpliktet seg til å følge opp dette målet.»

Innspill levert av

Regionleder Unni Stålesen

Brukerrepresentant Olav Gjertviksten

www.a-larm.no | www.facebook.com/alarm.norge